

Kernenbeleid
in gemeente Haarlemmerliede en
Spaarnwoude

Inleiding

- Samenvatting
- Schets van de kernen
 - o Halfweg
 - o Spaarndam
 - o Haarlemmerliede/Penningsveer/Spaarnwoude
 - o Buitengebied
- Kaders voor het kernenbeleid
 - o Doelstelling
 - o Visie
 - o Kernenschouwen en Vitaliteitsscan
 - o Maatschappelijke ontwikkelingen
- Instrumenten
 - o De rol van de gemeente
 - o De rol van de gebiedsconsulent
 - o De rol van de burger en (belangen)organisaties
 - o De rol van de ondernemers (-verenigingen)
 - o De rol van de kerken
 - o De rol van de welzijnscoach
 - o De rol van de wijkagent
 - o De rol van de scholen
- Kernenagenda
- Communicatie
- Financiën
- Voortgangsbewaking en evaluatie
- Tot slot
- Bijlagen

Inleiding

Visie

Het college vindt een goed contact met en aandacht voor de kernen belangrijk. Zij wil de vitaliteit en leefbaarheid ter plekke behouden en zo mogelijk zelfs versterken. Dat vraagt om het organiseren van korte lijnen tussen burger en bestuur.

Vitaliteit en leefbaarheid zijn brede begrippen: ze bevatten zowel sociale, ruimtelijke als economische aspecten en raken daardoor aan veel beleidsterreinen.

Afbakening

Het kernenbeleid concentreert zich vooral op hoe de gemeente het contact met de kernen inhoud gaat geven en welke rollen de verschillende partijen daarbij hebben.

Wij willen de dorpsraden en -verenigingen verder faciliteren en in goed overleg hun rol verduidelijken.

Het college streeft naar meer inbreng vanuit de bevolking. Via voorlichtings-inspreekavonden en periodiek contact met de dorpsraden, -verenigingen wil het college de mening van de bevolking sonderen en deze benutten bij de beleidsvoorstellen aan de gemeenteraad.

Wij stellen voor dat binnen de raad een discussie gevoerd wordt over welke rol de duo-dorpen, Spaarndam-west en Zwanenburg bij dit kernenbeleid krijgen.

Samenvatting

Beleed wordt effectief als het wordt ontwikkeld en uitgevoerd dichtbij de burger in kleine bestuurlijke eenheden. Bij de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude gaat het dan om de dorpskernen: Halfweg, Spaarndam, Haarlemmerliede/Penningsveer/Spaarnwoude en Buitengebied.

Een aanpak waarbij inwoners samen met de gemeente invulling geven aan hun omgeving.

In deze notitie staat het beleid centraal dat de vier kernen van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude omvat.

Het doel van dit kernenbeleid is:

- Dichterbij de burger (korte lijnen tussen bewoners en bestuur)
- Behoud van leefbaarheid en vitaliteit in de dorpskernen en waar mogelijk versterken.

Hoe?

Wij organiseren het proces, samen met vertegenwoordiger(s) uit de kernen (de gemeente heeft hierin een faciliterende rol).

Met: gebiedsconsulent, overlegvormen, kernenagenda's.

Gebiedsconsulent. Deze persoon moet vertrouwd zijn in de betreffende kern. Een makkelijk aanspreekpunt en herkenbaar.

Het contact tussen de inwoners van de kernen en het bestuur wordt langs verschillende lijnen vormgegeven:

- bestuurlijk contact:
 - o burgemeester en wethouders treden op als aanspreekpunt voor de kernen;
 - o het college van burgemeester en wethouders brengt jaarlijks een bezoek aan alle kernen;
- ambtelijk contact:
 - o twee gebiedsconsulenten zijnde vrijwilligers, werken samen in het landelijk gebied. Zij zijn zichtbaar lokaal aanwezig, onderhouden contacten met inwoners en (belangen)organisaties, zijn het eerste aanspreekpunt binnen de ambtelijke organisatie voor de kernen en aanjager van alle kerneninitiatieven. Kortom, zij vormen de schakel tussen inwoner en gemeente.
- gemeentelijke dienstverlening:
 - o in de kernen bevinden zich informatiepunten, zoals in Spaarndam (Dorpscentrum) en Halfweg (gemeentehuis)
- kernenagenda's:
 - o inwoners prioriteren bijvoorkeur via de dorpsraad(-vereniging) hun eigen aandachtspunten. De kernenagenda's gaan over het zorgen voor goede woningen, een veilige omgeving en goede voorzieningen, maar ook over bijvoorbeeld activiteiten in de kernen, burenhulp, toegang tot onderwijs en maatschappelijke betrokkenheid.

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude onderkent het bloeiende verenigingsleven en de grote inzet van vrijwilligers in de kernen. Zij streeft naar ruimte voor initiatief en betrokkenheid

vanuit de samenleving. De samenwerking tussen gemeente en kernen wordt niet vooraf in een vaste vorm gegoten, maar ontstaat organisch. De invulling vindt plaats in overleg en maatwerk per kern is het uitgangspunt.

Schets van de kernen

Halfweg

Halfweg is, net als Spaarndam, een grotere woonkern binnen de gemeente. De N200, de spoorverbinding Haarlem – Amsterdam en het Zijkanaal F delen het dorp in vieren. Er liggen twee grotere woongebieden ten oosten van het Zijkanaal F, ten noorden en ten zuiden van de provinciale weg en de spoorlijn. In het woongebied ten zuiden van de N200 liggen de meeste voorzieningen. Dit gebied heeft een centrumfunctie.

Ten westen van het Zijkanaal F en ten zuiden van de provinciale weg ligt het terrein van de voormalige suikerfabriek, nu omgedoopt tot ‘Sugar City’. Ten noorden van de spoorlijn, ligt een klein woongebied in de vorm van een lint. De lintbebouwing staat vooral langs de Houtrakkerweg, de Bauduinlaan en de Spaarndammerweg.

De centrale ligging in de noordvleugel van de Randstad, de nabijheid van groen en recreatie, de kleinschaligheid, het sociale karakter en de goede (onderwijs)voorzieningen zijn belangrijke kwaliteiten.

Daarbij komt dat Halfweg de meest stedelijke kern is van de gemeente en er is een sterke band met het naastgelegen ‘tweelingdorp’ Zwanenburg.

Spaarndam

Het dorp Spaarndam ligt in twee gemeenten: in Haarlemmerliede en Spaarnwoude en in Haarlem. De oude kern is een van de eerste beschermde dorpsgezichten in Nederland en ligt grotendeels in Haarlem. De gemeentegrens wordt gevormd door de Grote Sluis, de sluis tussen Zijkanaal C en de Mooie Nel. Het nieuwe deel van Spaarndam ligt in Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Spaarndam kenmerkt zich als woonkern binnen de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Er zijn voorzieningen aanwezig, zoals een dorps huis, detailhandel en sportvoorzieningen aan de rand van het dorp. De kwaliteiten van het dorp zijn de aanwezigheid van ruimte, groen en water, de bereikbaarheid ten opzichte van de Randstad en een bloeiend verenigingsleven. Belangrijk is dat er ruimte wordt geboden aan (sociale) voorzieningen en gedifferentieerde woningbouw en dat aandacht wordt besteed aan een goede verkeersregulering.

Haarlemmerliede, Penningsveer en Spaarnwoude

De drie kernen Haarlemmerliede, Penningsveer en Spaarnwoude zijn kleinschalig van opzet. Zij kenmerken zich door lintbebouwing langs de doorgaande wegen. Haarlemmerliede is de grootste van deze drie kernen. De kwaliteiten van de kernen zijn de ruimte, rust en een goede gemeenschapszin.

De balans tussen bedrijvigheid, voorzieningen en woningen zorgt voor levendigheid, die door bewoners wordt gewaardeerd. Het doel is om deze kwaliteiten en de kleinschaligheid te behouden.

Spaarnwoude ligt op een strandwal. Een klein gehuchtje met een grote kerk dat als een eiland van groen in de open ruimte ligt. Vanuit Penningsveer loopt de Kerkweg, met daaraan wat erven omgeven door bomen en singels, naar de Spaarndammerdijk. Ook hier past dorpse landelijke beplanting. Zoals benoemd in het groen Structuurplan.

Buitengebied

Het groene buitengebied is in belangrijke mate bepalend voor de identiteit van Haarlemmerliede en Spaarnwoude en bindt de bewoners van de kernen. De vier kernen zijn ieder op een eigen manier in het landschap verankerd. Ook de historische dijklinten zijn essentieel voor het landschap en het landelijke karakter van de gemeente. De inrichting van de dijken is steeds meer aangepast aan het doorgaande verkeer en dat betekent dat de dijken landschappelijk zijn “uitgekleed”.

Kaders voor het kernenbeleid

Doelstelling

De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude wil herkenbaar zijn voor haar inwoner, dicht bij de kernen staan en op de hoogte zijn van wat er speelt.

Het kernenbeleid heeft als tweeledige doelstelling:

- het realiseren van korte lijnen tussen burger en bestuur;
- aan de hand daarvan de leefbaarheid en vitaliteit van de dorpskernen behouden en als het mogelijk is versterken.

Visie

De gemeente staat voor goede fysieke en sociale woon- en leefomstandigheden in de kernen. Elk dorp heeft daar zijn eigen wensen en ideeën over en heeft een eigen identiteit.

Het respecteren van die eigenheid is een wezenlijk uitgangspunt.

Bijzondere kracht

De gemeente streeft naar een nieuwe rol met meer ruimte voor initiatief vanuit de samenleving. Zij gaat uit van het organiserend vermogen van de kernen. Niet voor niets onderscheiden deze zich door een kleurrijk verenigingsleven en de grote inzet van vrijwilligers. Deze bijzondere kracht van de lokale gemeenschap wordt ten volle benut.

Kernenschouwen

Uit de meest recente ronde tafelbijeenkomsten is naar voren gekomen dat de inwoners grote waarde hechten aan bestuurlijke en ambtelijke aandacht voor de kernen binnen de gemeente. Zij stellen de aanwezigheid van de burgemeester of verantwoordelijke wethouder bij representatieve aangelegenheden op prijs en pleiten voor een ambtelijk aanspreekpunt als schakel tussen de eigen activiteiten en de gemeentelijke organisatie.

Vitaliteitsscan

Spaarndam Oost heeft meegedaan aan de Vitaliteitsimpuls Kleine Kernen, waarin een Vitaliteitsscan gemaakt is. De belangrijkste conclusie: voor een aanpak op maat moet gedacht worden vanuit het DNA dat elk van de dorpskernen kenmerkt. Het is nodig om te weten waar behoefte aan is, vaststellen wat bewoners zelf al ondernemen en hoe ze zijn georganiseerd en tot slot samen een keuze maken over de initiatieven die je wilt uitvoeren en hoe je ze vormgeeft.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Een aantal - maatschappelijke - ontwikkelingen heeft invloed op de kernen en het kernenbeleid.

Zo verandert de relatie tussen burger en bestuur de laatste jaren sterk. De overheid laat meer aan burgers zelf over. Steeds vaker is het vertrekpunt hoe gemeenten kunnen bijdragen aan initiatieven vanuit de samenleving in plaats van hoe de burger kan participeren in het gemeentebestuur.

Een andere ontwikkeling is dat de gemeente er in 2015 een aantal grote taken in het sociaal domein bij krijgt, zoals de volledige jeugdhulp en de persoonlijke begeleiding en dagbesteding vanuit de AWBZ.

Daarmee wordt de gemeente verantwoordelijk voor vrijwel de gehele maatschappelijke ondersteuning van haar inwoners. Naar verwachting zullen voorzieningen hierdoor op een lager niveau - lees: buurt en kern - worden georganiseerd en wordt in de toekomst meer van de burger verwacht.

Niet alles kan (tegelijkertijd)

Voor het kernenbeleid geldt een aantal algemene uitgangspunten. Het beleid:

- wordt integraal uitgevoerd met alle beleidsterreinen van de gemeente;
 - kent een dynamische toepassing. Steeds weer wordt ingespeeld op de actuele situatie en
 - ontwikkelingen per kern. Met inwoners, maatschappelijke organisaties, zoals dorpsraden en ondernemersverenigingen wordt overlegd over de inzet en rol van de gemeente;
 - sluit aan bij de Wmo, prestatieveld 1: 'bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen';
 - past binnen de financiële kaders, vastgesteld door de gemeenteraad;
 - kent bij de uitvoering een belangrijke rol toe aan 'kernenagenda's', zoals die zijn opgesteld door inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers.
- Verwachtingen moeten helder zijn: niet alles kan en niet alles kan tegelijkertijd.

Samenwerken

De doelstellingen en kenmerken van het kernenbeleid streven naar het versterken van de leefbaarheid, veiligheid en de sociale samenhang in de buurt. Ofwel, het is gericht op het schoon, heel, veilig en sociaal houden en maken van de buurt.

Doelstellingen zijn:

- Effectievere inzet van gemeentelijke middelen door een betere interne samenwerking, gebruikmakend van de kracht van de samenleving.
- Een thematische aanpak gericht op:
 - de vitale samenleving;
 - bewoners/ondernemingen en -initiatieven;
 - kwetsbare buurten;
 - digitale communicatiemiddelen.
- Bieden van een samenhangend aanbod afgestemd op de vraag uit de samenleving en in coproductie met de samenleving.
- Ontwikkelen van een sturingsmiddel; het uitvoeringsplan.

Ogen en oren van de kern

Elke kern heeft een consulent. Deze (vrijwilliger) consulent is de ambassadeur en aanspreekpunt voor de gemeente en de kernen. De consulent weet wat er speelt in de kernen.

Periodiek ontmoeten ambtenaren, consulenten en wethouders elkaar in de staf Kernengericht Samenwerken, waar bestuurlijke aspecten worden besproken en besloten.

Elk collegelid krijgt een kern toegewezen. Voor elke kern geldt dat één wethouder als bestuurlijk aanspreekpunt fungeert. Deze wethouder is op bestuurlijk niveau verantwoordelijk voor de communicatie met de kern. De wethouder houdt een keer per maand spreekuur in zijn kern. De signalen die hij opvangt worden ook doorgegeven aan de wethouder met de desbetreffende portefeuille. De kernwethouder is tevens het aanspreekpunt voor de gebiedsconsulent.

Vruchtbare kruisbestuiving

Er zal sprake zijn van een vruchtbare kruisbestuiving. De kernen kunnen voor elkaar een voorbeeld zijn. Zij kunnen van elkaar leren van de manier waarop bijvoorbeeld de dorpsraden georganiseerd zijn.

Rollen

Contact tussen burgers en gemeente

Het kernenbeleid is een gedeelde verantwoordelijkheid. De gemeente trekt op samen met inwoners, verenigingen en stichtingen, maatschappelijke organisaties, woningcorporaties, ondernemers en politie. Zij stimuleert eigen initiatief en verantwoordelijkheid.

De rol van de gemeente

De gemeentelijke inzet wordt bepaald door de identiteit van de kernen, actuele vitaliteitsvraagstukken en de wijze waarop de inwoners daar reeds mee bezig zijn (op eigen kracht of samen met de gemeente of instellingen). Het bestaat uit een bestuurlijke, ambtelijke en dienstverlenende component.

Bestuurlijke component

De bestuurlijke rol kenmerkt zich door extra aandacht voor de kernen. Een belofte die gedaan is tijdens de coalitiebespreking. Het komt op verschillende manieren tot uiting:

- De burgemeester, als portefeuillehouder bestuurlijke zaken, is het bestuurlijke aanspreekpunt voor de kernen en is zichtbaar en betrokken. Hij weet wat er leeft en is ambassadeur voor de gemeente en de kernen. De burgemeester bewaakt dat het contact tussen burger en bestuur goed verloopt;
- De portefeuillehouder Kernenbeleid is als lid van het college van burgemeesters en wethouders verantwoordelijk voor het kernenbeleid in zijn algemeenheid: regie, coördinatie en uitvoering. Het lijkt logisch om in dit verband aan te sluiten bij de portefeuille van de burgemeester; Elk collegelid krijgt een kern toegewezen;
- Het college van burgemeester en wethouders brengt jaarlijks een bezoek aan de kernen, al dan niet geclusterd. De inwoners verzorgen de programmering, met ondersteuning van de consulent (zie Ambtelijke component). De kernen hebben de rol van gastheer/-vrouw, het college is te gast;

- Op verzoek van de organisatoren of op eigen initiatief van het bestuur is de burgemeester en/ of wethouder aanwezig bij dorpsfeesten en -activiteiten.
- Het college van burgemeester en wethouders zal regelmatig in bestuurlijk overleg treden met de buurgemeenten Haarlem en Haarlemmermeer over grensoverschrijdende activiteiten.

Ambtelijke component

De gemeente stelt twee vrijwilligers als gebiedsconsulenten aan. Persoonlijk contact is de essentie van hun werk. De consulenten zijn de ambassadeurs voor de gemeente en de kernen en binnen de ambtelijke organisatie de aanjager van initiatieven van de kern en het eerste aanspreekpunt voor de burger en verenigingen. Kortom, zij vormen de schakel tussen inwoner en gemeente.

Dienstverlenende component

Een derde manier waarop de kernen en gemeente met elkaar in contact komen is via de reguliere gemeentelijke dienstverlening. Naast het integrale aanbod voor alle inwoners van de gemeente op het gemeentehuis in Halfweg beschikken de kernen vanaf medio 2015 allebei over een volwaardig servicepunt. Dit servicepunt is de uitvalsbasis voor de gebiedsconsulent.

De rol van de burger

Steeds meer mensen organiseren zich via andere dan de traditionele netwerken. Bewoners, die doorgaans best bereid zijn de handen uit de mouwen te steken of mee te denken, bepalen in toenemende mate zelf de voorwaarden waaronder zij dat doen. Hun bijdrage is vaker tijdelijk en gericht op een specifiek onderwerp, een duidelijk resultaat en op de nabije leefomgeving. In de samenwerking tussen gemeente en lokale gemeenschappen zullen deze nieuwe vormen van verbinding een plaats moeten krijgen.

De rol van de dorpsraden/-vereniging

Drie van de vier kernen van de gemeente kennen een dorpsraad [-vereniging]. De dorpsraden vertegenwoordigen de inwoners van hun dorp richting de gemeente. Een belangrijke taak is om aan te geven wat inwoners belangrijk vinden met betrekking tot de leefbaarheid en welke problemen volgens hen aangepakt moeten worden. Omgekeerd kan de gemeente (voorgenomen) beleid toetsen door het aan de dorpsraden voor te leggen. De dorpsraden zijn dus een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente. De gemeente stelt aan iedere dorpsraad een beperkt eigen budget beschikbaar voor projecten in de eigen kern.

Samenwerking is en blijft tweerichtingsverkeer. Duidelijkheid over de positie, de rol en de verantwoordelijkheden van elkaar, geeft een beter inzicht in de mogelijkheden van die samenwerking. Het leidt tevens tot reële verwachtingen bij de betrokken partijen. Door dit vast te leggen in een convenant wordt die samenwerking nader onderstreept.

De rol van de ondernemers(-verenigingen)

De gemeente kent twee ondernemersverenigingen (Halfweg-Zwanenburg en Spaarndam). De ondernemersverenigingen vertegenwoordigen de ondernemers van hun dorp richting de gemeente. Een belangrijke taak is om aan te geven wat ondernemers belangrijk vinden met betrekking tot de economische ontwikkelingen en welke problemen volgens hen aangepakt

moeten worden. Omgekeerd kan de gemeente (voorgenomen) beleid toetsen door het aan de ondernemersverenigingen voor te leggen. De ondernemersverenigingen zijn dus een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente.

De rol van de gebiedsconsulent

De twee gebiedsconsulenten treden op als duo. Zij ondersteunen en vervangen elkaar wanneer nodig. De een is werkzaam in het gebied Haarlemmerliede/Penningsveer/Spaarnwoude en Spaarndam, de ander in Halfweg.

De rol van de gebiedsconsulenten is onder andere:

- onderhouden van een uitgebreid netwerk van georganiseerde burgers, vrijwilligersorganisaties (dorpsraden) en professionele organisaties;
- loket voor collectieve vragen;
- signaleren van belangen van de kernen;
- zorgen voor communicatie tussen bewoners en gemeente;
- stimuleren en faciliteren bewonersinitiatieven;
- informeren van kernen over gemeentelijke initiatieven;
- informeren van ambtelijke organisatie en portefeuillehouder over dorpsinitiatieven.

Kort gezegd zijn de gebiedsconsulenten op de hoogte van alles wat in de dorpen gaande is. Of nog korter: zij maken het verschil. Hun competenties en regievoering bepalen hoe snel, geolied en creatief vraagstukken in de kernen worden aangepakt. Met burgers werken de consulenten actiegericht aan kansen, informatie-uitwisseling en bruggen bouwen. Zij hebben mandaat en slagkracht.

Er zijn veel belangengroepen in een kern met allemaal een eigen idee of standpunt. De gebiedsconsulenten hebben een belangrijke rol en dienen als neutrale personen in het overleg op te treden. Een rol van de gebiedsconsulenten is om de belangen af te wegen en te komen tot goed gedeelde afspraken.

De rol van de sportverenigingen

Het sport- en beweegbeleid raakt ook andere beleidsterreinen, zoals onderwijs, welzijn, recreatie, jeugd, gezondheid en ruimtelijke ordening. Sport en bewegen is een beleidsterrein waaraan de gemeenten volstrekt autonoom, zonder nadere wet- en regelgeving, inhoud kunnen en mogen geven. Dat betekent dat er ruimte is voor plannen en activiteiten. Het sportaanbod dient wel aan te sluiten op de vraag en de behoeften van inwoners. De sportverenigingen kennen de deze vraag en zijn dus een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente.

De rol van de welzijnscoach

De welzijnscoach is aanspreekpunt voor inwoners van alle leeftijden uit de gemeente en levert preventieve, lichte ondersteuning op het gebied van zorg. Onder andere begeleiding naar sociale voorzieningen, maar ook bij het invullen van formulieren. Complexe en meervoudige problematiek wordt door de welzijnscoach in kaart gebracht. De welzijnscoach is een belangrijk vertrouwenspersoon voor hulpbehoevende inwoners van de gemeente. Op het gebied van welzijn en leefbaarheid in de gemeente, is de welzijnscoach een belangrijke partner in het kernenbeleid.

De rol van de wijkagent

De wijkagent kent de buurt en ontvangt meldingen van overlast of zorgelijke situaties. Veiligheid, inbraakpreventie en handhaving behoren tot de taken van de wijkagent. De wijkagent vormt de ogen en oren van de wijk en weet wat er speelt en waar men behoefte aan heeft in de buurt. De rol van de wijkagent is tevens een signaleringsfunctie.

De rol van de scholen

De scholen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeenschap. In het kernenbeleid is de rol van de scholen meer gericht op de vrijwillige inzet rondom de scholen, zoals de oudercommissie. Met het kernenbeleid is het niet de bedoeling om de leerkrachten extra te belasten. Ook hier is speelt de signaleringsfunctie een belangrijke rol.

Lokale energie

Op uiteenlopende terreinen hebben de kernen al laten zien dat zij het voortouw nemen in leefbaarheid en vitaliteit. Inwoners zijn actief in verenigingen en stichtingen. Deze organisaties zijn divers en hebben betrekking op onder andere sport, cultuur, toerisme, zorg & welzijn en internationale uitwisseling. Het is belangrijk dat burgers, (belangen) organisaties en ondernemers zich zo blijven profileren. Het vertrekpunt voor de gemeente is derhalve de vraag hoe zij kan bijdragen aan deze lokale energie.

Organische samenwerking

De gemeente kan zich wenden tot de aanwezige gesprekspartners, zoals dorpsraden en contactcommissies.

Ook zijn organisatievormen denkbaar zoals dorpsstafels, kort lopende participatietrajecten en een (digitaal) bewonersplatform, waarin (belangen) organisaties en gemeente elkaar vinden. Dergelijke middelen ontstaan organisch en in onderling overleg en moet niet van tevoren worden vastgelegd. Maatwerk is ook hier het uitgangspunt.

Kernenagenda

Elke kern heeft zijn eigen leefbaarheids- en vitaliteitsvraagstukken. Om aan die diversiteit recht te doen, worden afzonderlijke kernenagenda's opgesteld. Dat is primair de taak van de kernen zelf: burgers, instellingen en ondernemers.

Verschillende accenten

Een kernenagenda beschrijft waar bewonersorganisaties, partners en gemeente samen op inzetten over een periode van vier jaar en welke resultaten daarbij behaald moeten worden. Deze agenda's gaan over het zorgen voor goede woningen, een veilige omgeving en goede voorzieningen, maar ook over plaatselijke activiteiten, burenhulp, toegang tot onderwijs en maatschappelijke betrokkenheid. De accenten of prioriteiten in de kernenagenda's kunnen verschillen, want geen kern of dorp is hetzelfde.

De gemeentelijke inzet ten behoeve van het opstellen van kernenagenda's bestaat uit:

- Het zoeken van contact met sleutelfiguren uit de kernen, zoals dorpsraden, (ondernemers-) verenigingen, platformen en onderwijsinstellingen, waarbij de gebiedsconsulenten een voortrekkersrol vervullen.
- Het stimuleren van het gezamenlijk opstellen van een kernenagenda, compleet met doelen, concrete acties en resultaten. Een mogelijke werkvorm daarbij is de 'dorpstafel,

waarbij per thema betrokken en belanghebbende inwoners, instellingen en ondernemers aanschuiven en een bijdrage leveren.

- Het (financieel) vertalen van de kernenagenda's en dit opnemen in de meerjarenbegroting van de gemeente (zie Financiën).

Communicatie

De eerste vraag die opkomt is, op welke wijze wil de gemeente communiceren met de kernen? Hoe kan de gemeente haar werkwijze en samenwerking met andere organisaties verbeteren om samen nog meer te kunnen bereiken? Goede interne en externe communicatie, het liefst integraal, is een belangrijke voorwaarde. Het interactief communiceren en het als gemeente positief staan tegenover overlegvormen van onderaf is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Dorpsbelangenorganisaties willen graag in een zo vroeg mogelijk stadium bij relevante beleidskwesties betrokken worden. Ook bij de uitvoering van een aantal zaken wil men graag op de hoogte- c.q. betrokken zijn. Eenduidigheid en duidelijkheid over communicatielijnen intern en extern naar dorpsbelangen- organisaties is daarom een belangrijk organisatiegegeven. Evenals het geven van voldoende ondersteuning aan de dorpsbelangenorganisaties als daar een gemeentelijk beroep op gedaan wordt omdat deze die uit vrijwilligers bestaan.

Bewoners worden mondiger, zelfbewuster en willen kennis en informatie tot zich nemen waar en wanneer het hen het beste uit komt.

Om goed met hen te kunnen communiceren, is het nodig om aan te sluiten bij de kanalen die zij gebruiken, zoals Facebook en Twitter. De gemeente wil daar graag een ondersteunende rol in spelen.

Digitale participatiekaart

Vanaf 2015 wordt op www.haarlemmerliede.nl zoveel mogelijk verwezen naar projecten van bewoners in de kernen en buurten. Ook biedt de gemeente de mogelijkheid een nieuwsbrief of buurtkrant digitaal te verspreiden.

Daarnaast gaat de gemeente samenwerken met de websites www.verbeterdebuurt.nl en www.participatiekaart.nl. Via de eerstgenoemde website kunnen bewoners ideeën indienen en meldingen doen met betrekking tot de openbare buitenruimte. Op de digitale participatiekaart plaatsen zij hun initiatieven.

Natuurlijk worden voor kernencommunicatie ook andere middelen gebruikt, zoals telefoon, brieven, e-mail, huis-aan-huis mailings, persberichten, de huis-aan-huis bladen en buurtkranten van bewonersorganisaties.

Financiën

De gemeente ondersteunt het kernenbeleid ook financieel. De kaders daarvoor worden gevormd door de begroting en vastgesteld door de gemeenteraad.

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld een jaarbudget beschikbaar te stellen van € 15.000,--. Om het bedrag evenwichtig te verdelen onder de vier kernen, wordt aangestuurd op het gebruik van een staffel of verdeelsleutel.

Een budget voor leefbaarheid

Bewoners kunnen het budget van de kern aanspreken voor projecten die de kwaliteit van de woon- en leefomgeving verbeteren of de sociale samenhang binnen een buurt en tussen bewoners versterken.

Denk hierbij aan speeltoestellen, een bankje, een project om mensen meer te laten bewegen, het organiseren van een cultuurevenement of een buurtfeest.

Het budget is niet bedoeld voor de reguliere werkzaamheden van de gemeente, zoals de financiering van (grote) infrastructurele projecten, onderhoudswerken en dergelijke. De bewoners van de kern initiëren een project of investering zelf, met ondersteuning van de gemeente. Aan de basis van de initiatieven liggen de kernenagenda's. Deze krijgen een financiële doorvertaling in de meerjarenbegroting.

Voortgangsbewaking en evaluatie

Periodiek stelt de gebiedsconsulent een voortgangsrapportage op voor het college en de gemeenteraad.

Medio 2016 vindt een tussentijdse evaluatie plaats van het kernenbeleid, zodat kan worden bijgestuurd op ontwikkeling en uitvoering.

Tot slot

De belofte van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is niet mis te verstaan. Zij streeft ernaar het beste met elkaar te verbinden. Dat lukt alleen, als je bereid bent om verschillen te omarmen in plaats van ze weg te poetsen. Om gebruik te maken van de kracht van verscheidenheid van de kernen hun eigen identiteit te laten behouden.

Optimaal benutten

Daarom is het kernenbeleid ontwikkeld. Met als uitgangspunt dat de (denk)kracht, dynamiek en het zelforganiserend vermogen van de kernen optimaal worden benut.

Dat schept de voorwaarden om voor de toekomst de sociale en culturele voorzieningen in tact te houden of verder te ontwikkelen; en dat, hoewel anders georganiseerd, de toegankelijkheid en klantgerichtheid van het bestuur en de ambtenaren onaangetaast blijft. Het gaat niet alleen om de aanpak van grote projecten, zoals het verleggen van wegen. Het gaat met name om de sociale cohesie in een kern. Van belang is om met kleine zaken te beginnen en als het goed gaat op te schalen naar grotere projecten. Het kernenbeleid zal langzaam opgebouwd worden.

Planning

- 20-8-2014: overleg met de Dorpsraden en Dorpsvereniging over ideeën en rollen kernenbeleid.
- 25-8-2014: kernenbeleid aanpassen/aanvullen na overleg Dorpsraden en Dorpsvereniging.
- 9-9-2014: kernenbeleid in college van B&W.
- 23-9-2014: na vaststelling kernenbeleid beschikbaar stellen aan alle medewerkers (eventueel via bijeenkomst informeren).
- 18-9-2014: definitief kernenbeleid naar overige belangengroepen (scholen, verenigingen, etc.).
- 7 en 28-10-2014: behandeling kernenbeleid in commissie en raad van oktober.
- September 2015 Eerste evaluatie

Schematisch

Overleg is
twee-
richtings-
verkeer

